

Az Európai Unió regionális politikája III.

Stratégiák, működési elvek, gyakorlat

5. előadás

Regionális politika

Smahó Melinda
tudományos segédmunkatárs
MTA RKK NYUTI

Smahó Melinda

Alkotmányos különbségek a szubnacionális kormányzati szinteken az EU tagállamokban

Állam típus	Ország	Politikai régió	Közigazgatási/tervezési régió	A régió részvételi joga a nemzeti szintű politikában	Régió joga nemzetközi egyezmények kötésére	Politikai/örvényhozási felügyelet a szubregionális szervek felett
Föderális	Ausztria	Land (10)		Igen	Igen (korlátozottan)	Igen (nem teljes mértékű)
	Belgium	Közösség (3)		Igen	Igen (korlátozottan)	Nem
		Régió (3)		Igen	Igen (korlátozottan)	Igen (nem teljes mértékű)
	Németország	Land (16)		Igen	Igen (korlátozottan)	Igen (nem teljes mértékű)
Regionalizált unitárius	Olaszország	Régió		Nem	Nem	Igen
	Franciaország	Régiók (22)		Konzultatív jelleggel	Nem	Nem
	Spanyolország	Autonóm közösség		Igen	Nem	Igen
	Portugália	Sziget régiók		Nem	Nem	Nem
Decentralizált unitárius	Dánia		hivatalok csoportja	Nem	Nem	Nem
	Hollandia	Rijmond régió	Landsdelen	Nem	Nem	Igen (Rijmond esetében)
	Svédország		Regionális Közigazgatási Testületek			
Központosított unitárius	Görögország		Fejlesztési régiók (13)	Nem	Nem	Nem
	Írország		Regionális fejlesztési szervezetek (?)	Nem	Nem	Nem
	Luxemburg	--	--	--	--	--
	Egyesült Királyság		Standard régiók (11)	Nem	Nem	Nem
	Finnország		20 regionális tanács	Nem	Nem	Nem

Forrás: Jeffery, C. 1997. 155. o., illetve a szerző kutatásai.

Smahó Melinda

Európai szintű területi stratégiák

- **EUROPA 2000 (1991)**
- **EUROPA 2000+ (1994)**
- **Európai Területfejlesztési Politika Alapelvei (Lipcsei Dokumentum, 1994)**
- **Európai Területfejlesztés Perspektívái (ESDP, 1997)**

Smahó Melinda

Lipcsei Dokumentum Európai Területfejlesztés Perspektívái (ESDP)

- **Célok, alapelvek:**
  - Gazdasági és társadalmi kohézió
  - Fenntartható fejlődés
- **Területi politika megújítása**
  - területfejlesztés fogalmának kiszélesítése
  - társadalmi, kulturális erőforrások szerepe
  - területfejlesztés fogalmi rendszerének átgondolása
- **Az európai területfejlesztés céljai**

Smahó Melinda

Európai Területfejlesztés Perspektívái (ESDP)

1. Kiegyensúlyozottabb és többközpontú városhálózat, új kapcsolatok a város és vidék között

- *hálózatrendszerű fejlesztés,*
- *funkciók megújítása,*
- *városfejlesztési politika funkciók szerinti differenciálása*
- *város és vidék új kapcsolati rendszere (kultúrtájak megőrzése, városi funkciók a rurális térségekben)*

2. Az infrastruktúra és az ismeretek elérhetőségének biztosítása

- *közlekedési rendszerek összekapcsolása*
- *információs hálózatok (info-struktúrák)*
- *elérhetőség*
- *perifériális helyzetből adódó hátrányok mérséklése*

Smahó Melinda

Európai Területfejlesztés Perspektívái (ESDP)

1. Kiegyensúlyozottabb és többközpontú városhálózat, új kapcsolatok a város és vidék között

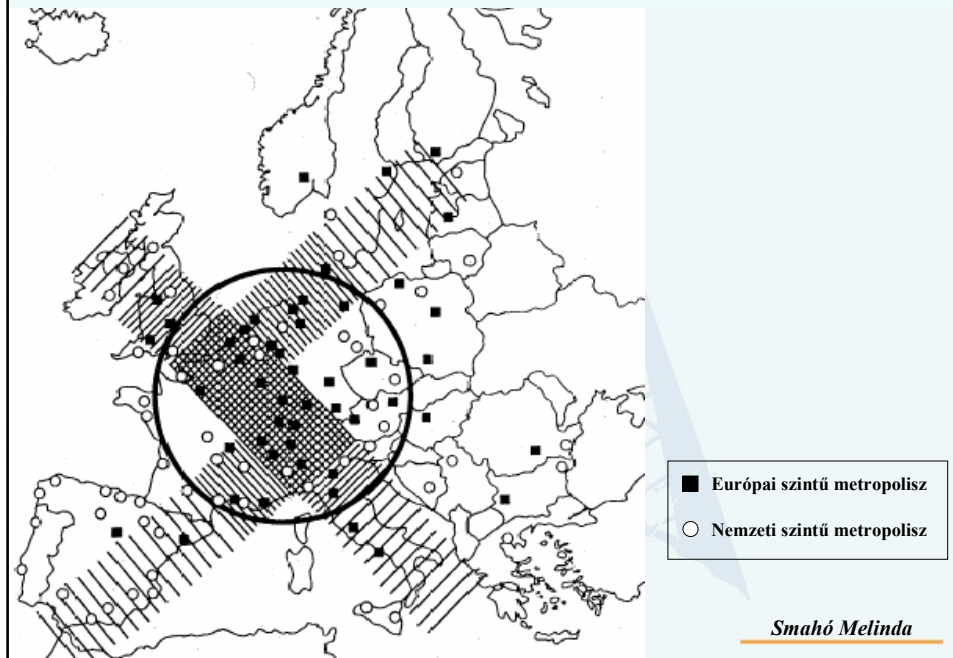
- *hálózatrendszerű fejlesztés,*
- *funkciók megújítása,*
- *városfejlesztési politika funkciók szerinti differenciálása*
- *város és vidék új kapcsolati rendszere (kultúrtájak megőrzése, városi funkciók a rurális térségekben)*

2. Az infrastruktúra és az ismeretek elérhetőségének biztosítása

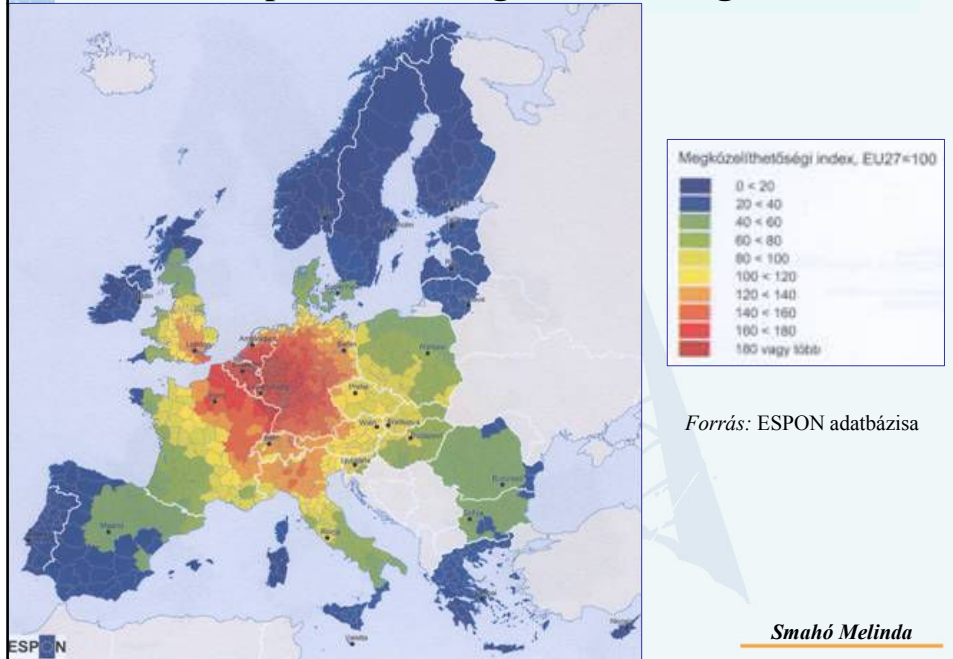
- *közlekedési rendszerek összekapcsolása*
- *információs hálózatok (info-struktúrák)*
- *elérhetőség*
- *perifériális helyzetből adódó hátrányok mérséklése*

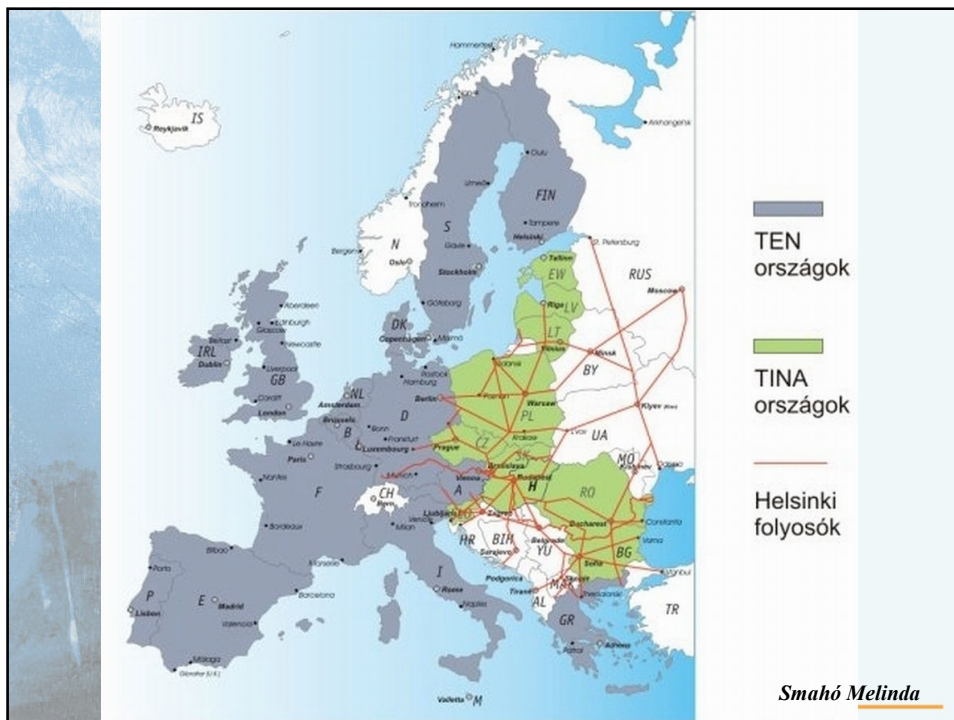
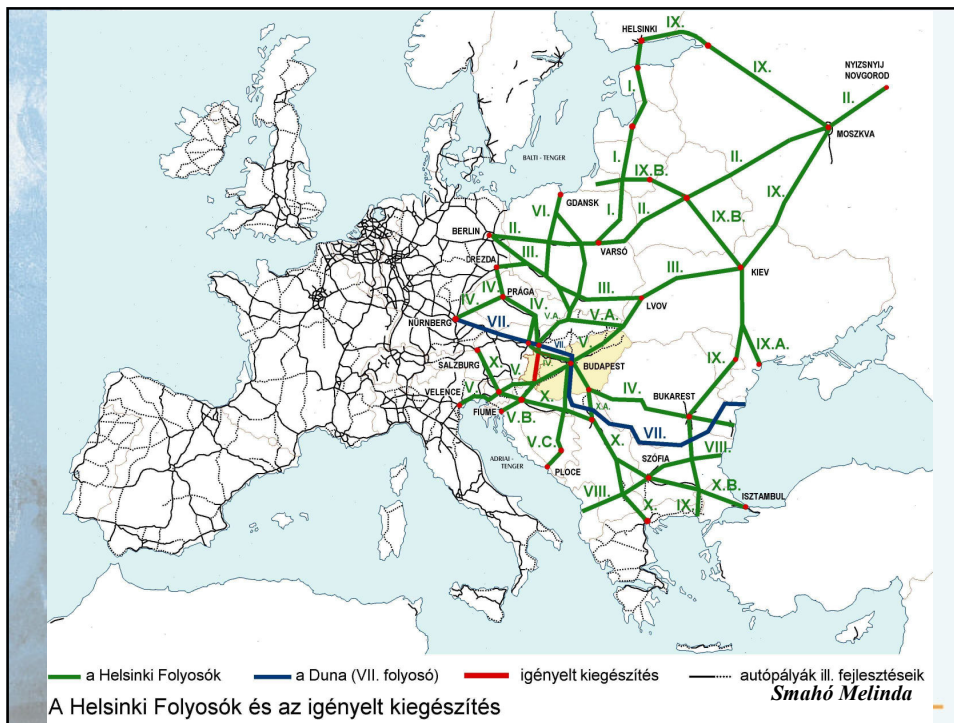
Smahó Melinda

Metropolisz koncentrációk Európában

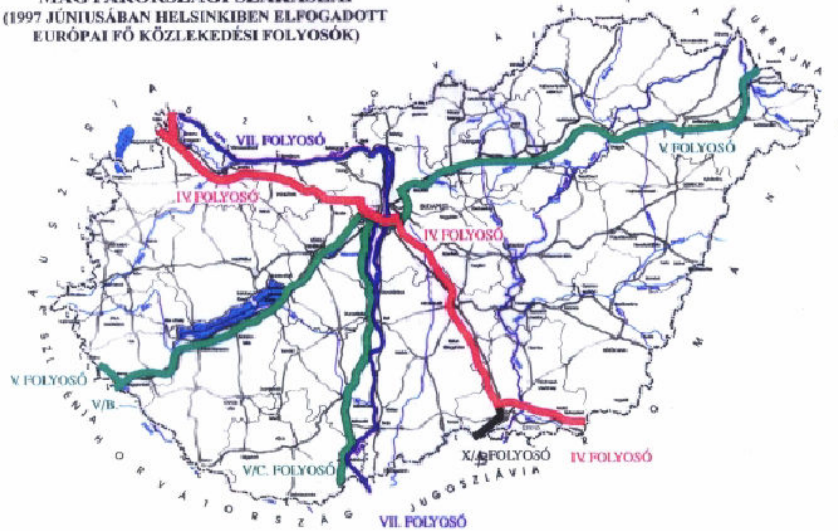
Közúti potenciális megközelíthetőség, 2001

"HELSINKI FOLYOSÓK"
MAGYARORSZÁGI SZAKASZAI
(1997 JÚNIUSÁBAN HELSINKIBEN ELFOGADOTT
EURÓPAI FŐ KÖZLEKEDÉSI FOLYOSÓK)

Smahó Melinda

Európai Területfejlesztés Perspektívái (ESDP)

3. A kulturális és természeti örökség védelme

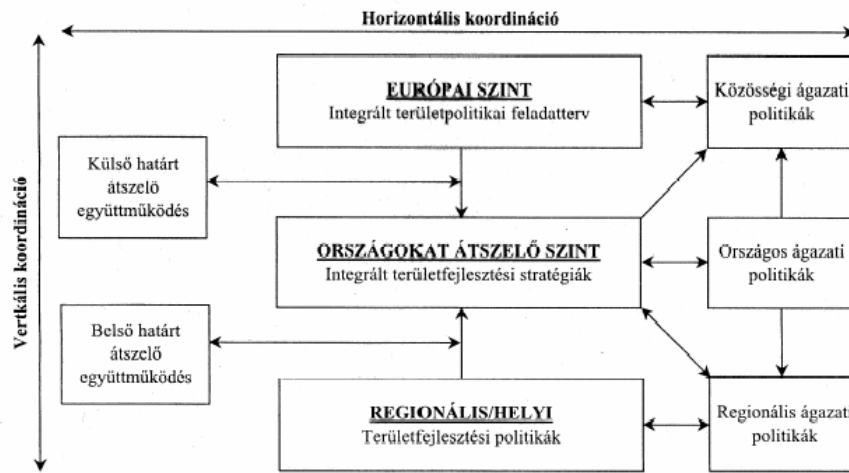
- *természeti örökségek, vízkészlet megóvása*
- *kulturális örökség védelme*

4. Integrált területfejlesztés

- *térségi szintű integráció meghatározott célok alapján*
- *horizontális (multiszektorális) és vertikális koordináció*

Smahó Melinda

A területfejlesztés integrált rendszere

Forrás: European Spatial ..., 1997

Smahó Melinda

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
JOG- ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

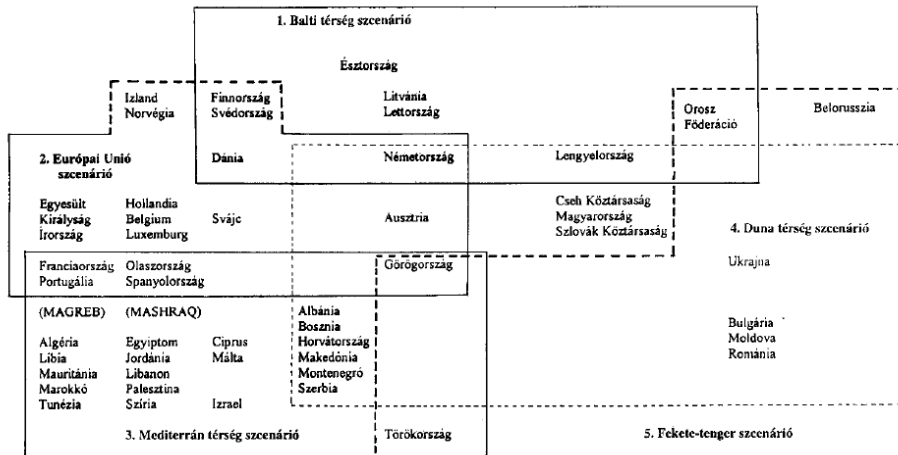
Az ESDP ajánlásai regionális és lokális szinten

Regionális szint	Lokális szint
Az elérhetőség javítása a regionális közlekedési rendszerek és nemzeti/nemzetközi csomópontok összekapcsolásával.	Közös stratégiák a gazdasági szerkezet diverzifikációjára, városok és város csoportok vonatkozásában.
Akcióprogramok a települések megtartására a vidéki térségekben.	Városi térségekben a multimodális közlekedési rendszerek kialakítására, az utazási idő csökkentése érdekében.
Fejlesztési stratégiák a tájvédelemre és fejlesztésre, a megújítható erőforrások hasznosítására.	Város és térsége partner kapcsolatainak fejlesztése, az együttes megújítási lehetőségek kihasználására.
Regionális és európai jelentőségű tájak, kulturális örökségek megtartására és bővítésére.	Akcióprogramok a városi/települési örökség védelmére és annak fejlesztésére.

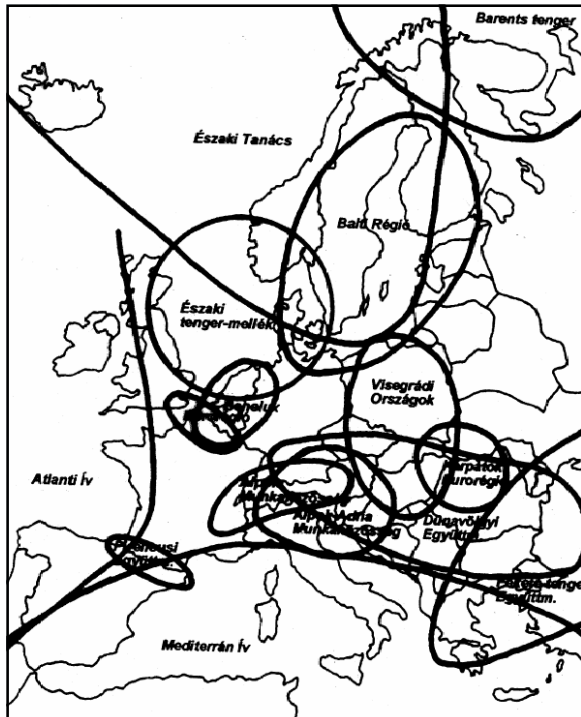
Smahó Melinda

Multiregionális fejlesztési scenáriók Európában

Smahó Melinda

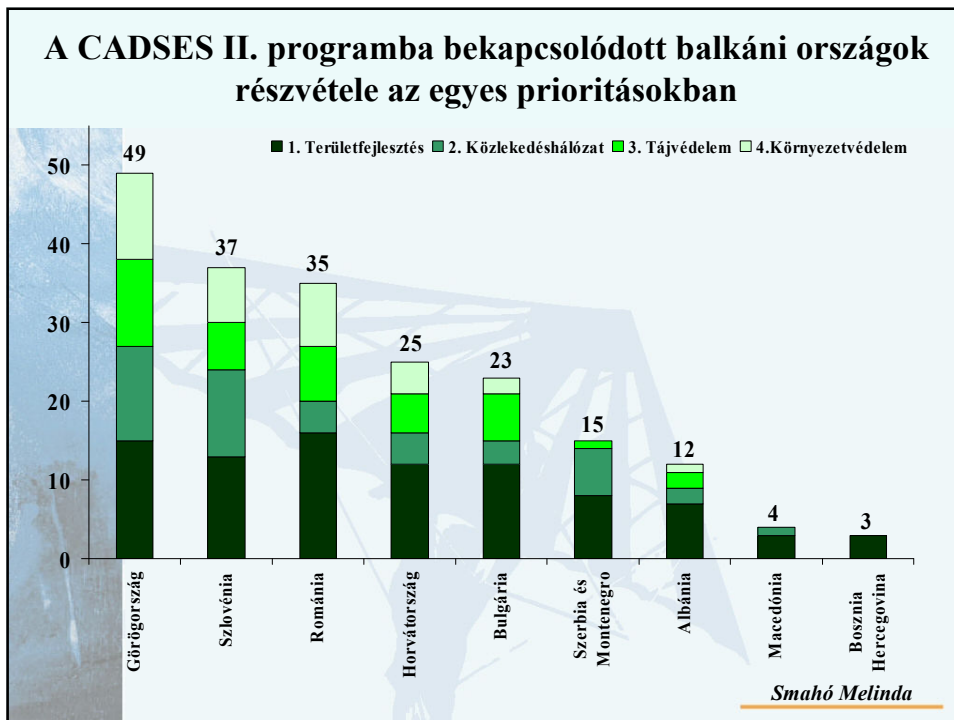

Multiregionális együttműködések Európában

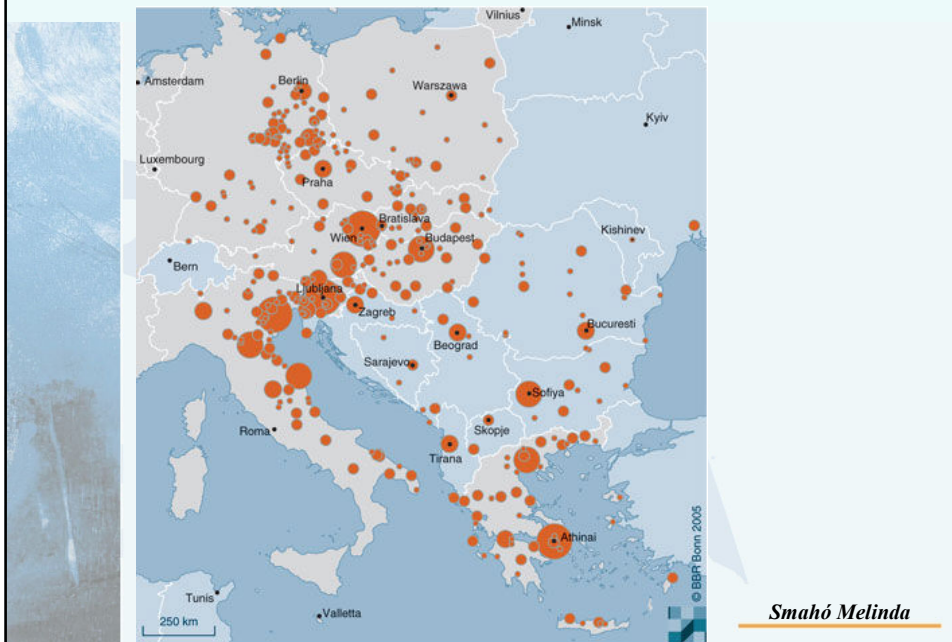
Smahó Melinda

A CADSES országok projekt kezdeményezései település szinten

Európai Területi Együttműködés 2007-2013 – CES, SEES

Európai Területi Együttműködés 2007-2013 – CES

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
JOG- ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Fenntartható városi fejlődés az európai regionális politikában, 2007-2013.

- **Vonzó városok**
  - elérhetőség és mobilitás
  - szükséges szolgáltatások biztosítása
  - megfelelő természeti és fizikai környezet
  - kultúra
- **Az innováció, a vállalkozás és tudásgazdaság támogatása**
  - KKV-k és mikrovállalkozások
  - innováció és tudásgazdaság
  - több és jobb minőségű munkahely (városi paradoxon: sok munkahely, magas munkanélküliség)
  - foglalkoztatás növelése az oktatás és képzés színvonalának emelésével

Smahó Melinda

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
JOG- ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Fenntartható városi fejlődés az európai regionális politikában, 2007-2013.

- **Egyenlőtlenségek a városokon belül**
  - társadalmi integrálódás és az egyenlőség lehetősége
  - a biztonság növelése a városokban
- **Kormányzás**
  - városok és régiók
  - a fenntartható városi fejlődés integrált megközelítése
  - civil részvétel
  - a városok megújulásának finanszírozása
  - a finanszírozási lehetőségek fejlesztése
  - PPP konstrukciók

Smahó Melinda

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
JOG- ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Köszönöm a figyelmet!

Smahó Melinda